

LIETUVOS DIABETO ASOCIACIJA
Tarptautinės diabeto federacijos narė

Įm. kodas 291737660; adresas: Gedimino pr. 28/2 – 404, LT – 01104 Vilnius;
Tel.: 8 5 2620783, mob. +370 652 11555; faksas: 8 5 2610639; internetas: www.dia.lt, el. paštas: info@dia.lt
Atsiskaitomosios sąskaitos Nr. LT 50 7044 0600 0103 0696, BIC: CBVILT2X, AB SEB bankas

2018-08-24 Nr. 18-50

Originalas nebus siunčiamas

**LR sveikatos apsaugos ministerijai
Farmacijos departamentui
Valstybinei ligonių kasai**

DĖL PRIEMOKŲ INSULINAMS PANAIKINIMO

2018 m. birželio 29 d. ministro įsakymu Nr.V-747 patvirtinus ir liepos mėnesį įsigaliojus 2018 m. kompensuojamųjų vaistų kainynui, į Lietuvos diabeto asociaciją kasdien su nerimu kreipiasi cukriniu diabetu sergantys žmonės, kuriems ne tik apribota teisė rinktis kiekvienam individualiai gydytojo skirtą gydymą, bet ir atsiradusios priemokos už gyvybiškai būtinus vaistus – insulinus. Šiame kainyne priemokų nėra tik ilgo veikimo insulinams *Lantus* ir *Levemir*, tik vienam greito veikimo insulinui *Apidra*, bei mišraus veikimo insulinams *Humalog Mix25* ir *Humalog Mix50*. Visiems kitiems insulinams priemokos yra 1,82 – 13,20 Eur. Tai yra didžiulė našta cukriniu diabetu sergantiems, kuriuos lydi dar ir kitos ligos, kurioms gydyti žmonės neberanda jiems įprastų, gydytojų per ilgą laiką parinktų ir suderintų tarpusavyje vaistų. Todėl dažnai tenka juos pirkti už pilną kainą. Be to, įvesti apribojimai insulinams *Levemir* ir *Tresiba* bei II tipo cukriniam diabetui gydyti vaistiniam preparatui *Victoza*, kuriuos gydytojai gali skirti ir išrašyti tik gydymui, pradėtam iki šio įsakymo įsigaliojimo, tęsti. Toks sprendimas yra diskriminuojantis diabetu sergančius žmones.

Susipažinus su 2018 m. IV ketvirčio kompensuojamųjų vaistų kainyno projektu, dar labiau svyra mūsų rankos, išvydus, kad tik vienam insulinui *Abasaglar* nėra priemokos. Tiems insulinams, kuriems dabar nėra priemokos, kaip *Apidra*, atsiranda priemoka net 12,74 Eur; *Lantus* – 6,72 Eur, o insulinui *Tresiba* dar labiau didėja priemoka net iki 18,30 Eur.

Reikalaujame, kad gyvybiškai būtiniams vaistams – visų rūšių insulinams - nebūtų jokių priemokų. Prašome, kad sprendimai būtų priimami kartu su gydytojais specialistais ir vaistų gamintojais, atsižvelgiant į tai, kad sergantys cukriniu diabetu žmonės turi daugybę ir kitų ligų bei jų finansinės galimybės yra ribotos tinkamai gydytis, kad būtų išvengta baisių komplikacijų ir nereikėtų išleisti dar kelis kartus daugiau PSDF biudžeto lėšų komplikacijų gydymui stacionare.

Epidemiologiniai stebėjimai rodo, kad cukrinis diabetas yra viena iš labiausiai pasaulyje paplitusių neinfekcinių ligų ir viena iš dažniausių mirties priežasčių išsivysčiusiose šalyse.

Cukrinis diabetas yra lėtai progresuojanti liga, ypač pavojinga dėl sukeliama komplikacijų. Diabeto makrovaskulinės ir mikrovaskulinės komplikacijos yra labai dažnos sergamumo ir mirštamumo priežastys visame pasaulyje. Diabetinė retinopatija yra pirmaujanti aklumo priežastis 20-74 metų žmonių populiacijoje. Dažniausia galutinio inkstų nepakankamumo priežastis yra diabetinė nefropatija. Dėl cukraligės išsivysto neuropatija, sutrinka periferinė kraujotaka; abu šie veiksniai lemia, kad cukrinis diabetas yra pasaulyje pirmaujanti netrauminės kojų amputacijos priežastis. Diabetu sergančių žmonių rizika patirti kojos amputaciją, palyginti su bendra populiacija, yra 40 kartų didesnė. Cukrinis diabetas taip pat siejamas su didele širdies ir kraujagyslių ligų rizika, nes diabeto ligoniai susergera koronarine širdies liga ir galvos smegenų insultu 2-4 kartus dažniau nei tokio pat amžiaus cukraligę nesergantys žmonės.

Pagrindinis cukrinio diabeto pasireiškimo požymis yra gliukozės koncentracijos kraujyje padidėjimas. Tai atsitinka dėl insulino sekrecijos nepakankamumo ar audinių atsparumo insulino veikimui. Yra pagrindiniai du cukrinio diabeto tipai. I tipo cukriniu diabetu serga pacientai, kuriems yra absoliutus insulino nepakankamumas, II tipo – pacientai, kuriems aptinkamas audinių atsparumas ir neadekvati kompensacinė hiperinsulinemija. Be to, moterys, kurioms nėštumo metu išsivysto diabetas, vadinamas nėščiuoju (*gestaciniu* diabetu). Dar yra ir kitų retų ar mišrių diabeto rūšių, kurias sukelia infekcijos, vaistai, kitos endokrininės ligos, kasos pažeidimas ar genetiniai defektai.

I tipo cukrinis diabetas vystosi dėl absoliutaus insulino trūkumo, todėl jis gydomas insulino preparatais. Yra įvairių rūšių insulinių (greitai veikiančių, trumpai veikiančių, vidutinės veikimo trukmės, ilgai veikiančių, mišrios sudėties insulinai ir jų analogai). Be to yra daugybė veiksmų, kurie gali įtakoti insulino rezorbciją, taip pat ir kiti vaistiniai preparatai.

II tipo cukrinio diabeto gydymas nuolat kinta. Pacientams, sergantiems II tipo cukriniu diabetu, nuolatinis gydymas insulinu skiriamas praėjus 5-7 metams nuo gydymo geriamaisiais antidiabetiniais preparatais pradžios ir priklauso nuo diabeto kompensacijos.

Lietuvoje yra įvairių rūšių insulinių ir jų bazinė kaina kompensuojama 100 proc. Kiekvienam sergančiajam cukriniu diabetu insuliną individualiai parenka gydytojas endokrinologas, atsižvelgiant į daugybę įvairių aspektų. o gydymo tęsimui receptus gali išrašyti šeimos gydytojas. Tinkamo vaisto parinkimas užtrunka ilgą laiką ir negali būti dažnai kaitaliojamas ir be gydytojo endokrinologo sprendimo.

Pagarbiai

Lietuvos diabeto asociacijos vardu
prezidentė

Vida Augustinienė